Instytut Pamięci Narodowej - Lublin

https://lublin.ipn.gov.pl/pl5/aktualnosci/43418,Pokaz-filmu-Tarzan-ulan-z-Zawichostu-Swidnik-17-grudnia-2017.html
19.04.2024, 06:32

Pokaz filmu „Tarzan – ułan z Zawichostu” – Świdnik, 17 grudnia 2017

Projekcja filmu "Tarzan - ułan z Zawichostu" połączona została z koncertem zespołu Forteca

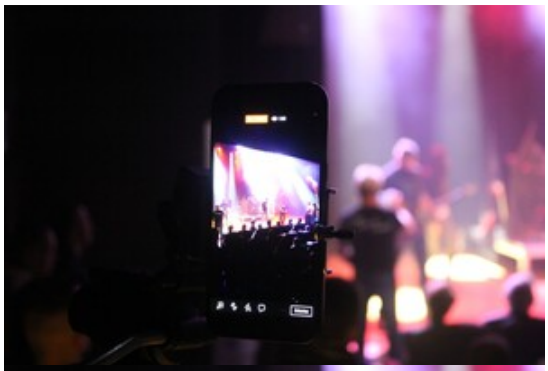

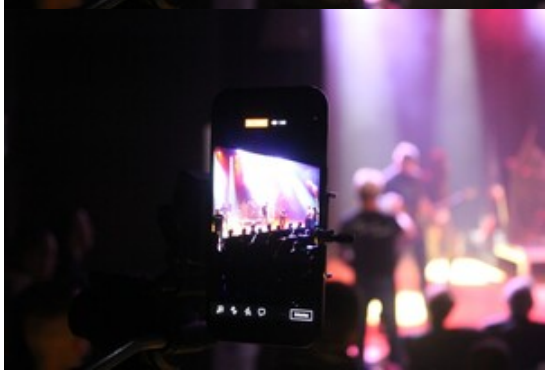

17 grudnia 2017 r., o godz. 17.00, w Miejskim Ośrodku Kultury w Świdniku (ul. Lotników Polskich 24) miała miejsca premiera filmu „Tarzan – ułan z Zawichostu” połączona z koncertem zespołu Forteca. Wydarzenie związane jest z obchodami 75. rocznicy powstania Narodowych Sił Zbrojnych. Na widowni gościliśmy również ważne dla Polski postacie: mjr. Zbigniewa Matysiaka ps. "Kowboj", por. Jana Jabłońca ps. "Fiat", a także Andrzeja Pileckiego (syna rotmistrza Witolda Pileckiego) oraz Marka Franczaka (syna Józefa Franczaka ps. "Laluś").

http://bit.ly/pokaz-filmu-tarzan-zawichostu

Organizatorami wydarzenia byli Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie, MOK w Świdniku, Narodowy Świdnik, Okręg Lubelski Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych, GRH im. 1. Pułku Legii Nadwiślańskiej NSZ, Towarzystwo Gimnastyczne Sokół w Lublinie. Patronat nad wydarzeniem objął Waldemar Jakson – burmistrz Świdnika.

***

Film opowiada historię Tomasza Wójcika – legendarnego żołnierza Narodowych Sił Zbrojnych i Armii Krajowej na świętokrzyskiej ziemi. Urodził się w 1908 r. w Zawichoście nad Wisłą. Służbę wojskową odbywał w 2 Pułku Ułanów Grochowskich w Suwałkach. Przyjął partyzancki pseudonim „Tarzan” od imienia swojego ulubionego konia. Od początku wojny działał w partyzantce, w latach 1939–1943 był dowódcą Placówki ZWZ-AK w Zawichoście.

Następnie wstąpił do utworzonych Narodowych Sił Zbrojnych. W wyniku umowy por. cc. Jana Piwnika „Ponurego” i rtm. cc. Leonarda Zub-Zdanowicza „Zęba” z NSZ oddział „Tarzana” 8 września 1943 r. podporządkował się i wszedł w skład Zgrupowań Partyzanckich AK „Ponury”. Najsłynniejszą akcją oddziału „Tarzana” było zlikwidowanie ośmiu oficerów i żołnierzy Wermachtu, w tym gen. por. Kurta Rennera. Miało to miejsce 26 sierpnia 1943 r. Dzień wcześniej, w drodze na Wykus, na trasie Ożarów – Ćmielów, „Tarzan” otrzymał informację, że w ich pobliże dociera niemiecki konwój wiozący do więzienia w Ostrowcu Świętokrzyskim 14 Polaków aresztowanych przez gestapo w Ożarowie. „Tarzan” postanowił zorganizować zasadzkę i odbić uwięzionych rodaków. Jednak Niemcy zmienili plany i transport został skierowany inną drogą. Partyzanci szykowali się już do wymarszu, gdy usłyszeli nadjeżdżające samochody. Jeden z partyzantów, „Urwis” przebrany za żandarma zatrzymał samochody, ale Niemcy otworzyli ogień. „Tarzan” przeskoczył przez szosę, a od jego serii niemiecki generał zginął. Łupem partyzantów padła broń i ważne dokumenty. 8 września 1943 r. „Tarzan” zameldował się „Ponuremu” na Wykusie wraz ze swoim 30-osobowym oddziałem w zdobycznym mundurze niemieckiego generała. 7 lipca 1944 r. oddział „Tarzana” został znienacka zaatakowany przez znaczne siły niemieckie, śmierć poniosło 37 partyzantów, a czterem udało się zbiec. Załamany Wójcik nigdy nie przebaczył sobie, że nie było go przy oddziale. Po wybuchu Powstania Warszawskiego udał się do stolicy, gdzie walczył aż do jego zakończenia w 2 Pułku Piechoty Legionów AK. Ukrywał się przed agenturą UB. Udało mu się w końcu wyjechać do Stanów Zjednoczonych. Zginął tragicznie 8 lipca 1951 r. w Chicago. Istnieje kilka teorii na ten temat... Według jednej z wersji popełnił samobójstwo z powodu nieszczęśliwej miłości. Jednak zdaniem Cezarego Chlebowskiego, autora książki „Pozdrówcie Góry Świętokrzyskie”, „Tarzan” miał zginąć, ugodzony nożem w brzuch, w czasie kąpieli w jeziorze Michigan…

Jego postać jest niezwykle ciekawa i też niestety zapomniana, stąd idea nakręcenia filmu. Reżyserem jest Sławomir Mazur, znany już z produkcji filmów o oddziale Jana Piwnika „Ponurego”: „Fotografista” i „Ostatni żołnierze Ponurego”. Fundacja Odzyskajmy Naszą Historię w swojej działalności producenckiej ma już za sobą film „Bitwa pod Rząbcem – historia prawdziwa”, który odbił się pozytywnym echem w całej Polsce.